

VINDPLAATS VAN MESOLITHISCH MATERIAAL TE NIJNSEL (GEM. ST. OEDENRODE).

Bij het bouwrijp maken van enige percelen voor een nieuwe woonwijk te Nijnsel (gem. St. Oedenrode) Kaartblad 51 E coördinaten 395.78-161.72), was de aandacht van de heemkundekring te St. Oedenrode regelmatig gericht op de praehistorische en latere bewoningssporen die hier eventueel aan het licht zouden komen. Het terrein, een hoge zandrug dicht bij de Dommel, was hiervoor zeer geschikt.

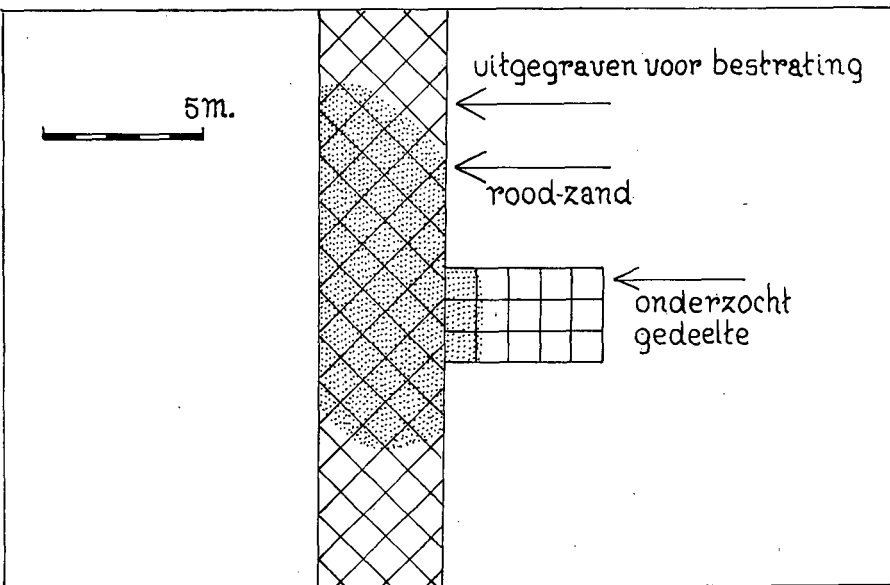
Reeds in september 1961 ontdekte men een diepe put en andere bewoningssporen. Hoewel de put niet geheel kon worden leeg gehaald, wezen de gevonden scherven toch op een bewoning rond het jaar duizend. In de omgeving van de put werden ook enige romeinse scherven aangetroffen. Na die tijd kwamen regelmatig vondstmeldingen binnen, vooral van Pater Dagobert Gooren s.s.c.c. en van de heer Aug. van Breugel te St. Oedenrode.

13) Bossche Bijdragen XXI 300.

14) Franciscaans Archief Weert: Missie Eindhoven.

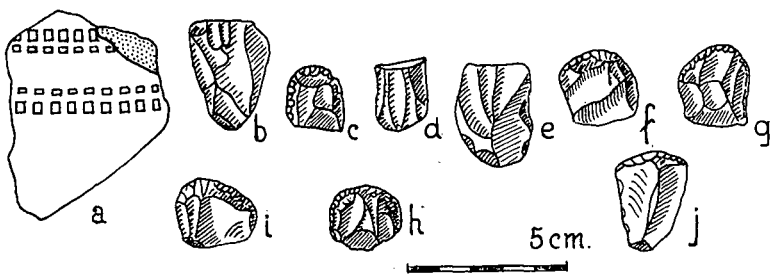
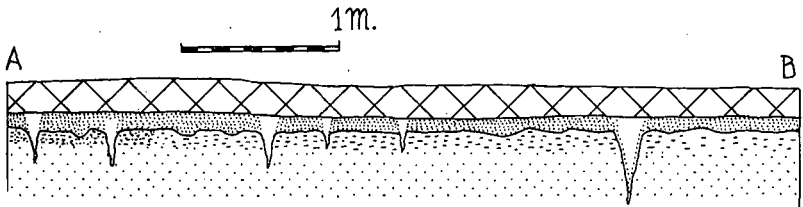
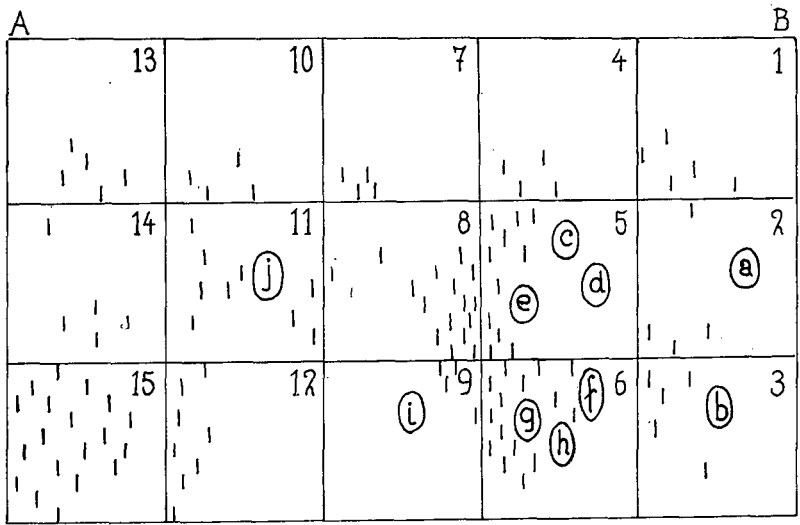
Bij het gereedmaken van de wegen en de riolering in de nog te bouwen woonwijk, stiet men regelmatig op min of meer sterke concentraties van bewerkte silex-voorwerpen. Door enige leden van de heemkundekring te St. Oedenrode werden de vondsten uit de opgeworpen losse grond gezeefd en ter onderzoek opgestuurd naar Br. Aquilas Wouters te Nijmegen. Het materiaal bleek hoofdzakelijk mesolithisch, maar ook wezen enige voorwerpen op de oudere periode der Tjonger-cultuur.

Op herhaaldelijk verzoek kon ik eindelijk op 2 en 3 november namens het Provinciaal Genootschap en met toestemming van de Rijksdienst te Amersfoort, een klein proefonderzoek instellen bij een der rode zandverkleuringen, waarin het silex-materiaal vooral werd aangetroffen. Een

proefsleufje van vijf bij drie meter (zie kaartje) werd in vijftien vakken van één vierkante meter ingedeeld en op silex-materiaal onderzocht. Deze sleuf lag tegenover de plaats waar de meeste vondsten waren uitgezeefd in een rood gekleurde zandvlek in de bedding van de nieuwe straat. Bij het onderzoek verleenden Pater Wiro uit St. Oedenrode en de heer Albert Loncke uit Overpelt assistentie.

Nadat de gestoorde bovengrond was verwijderd bleek van de oorspronkelijke podsolering alleen het onderste gedeelte van bruingekleurde oerbank aanwezig (zie profiel A-B). Hierin werd het meeste materiaal gevonden. Vlak onder deze oerbank en soms hiermee samenvallend, was een grijze laag zichtbaar met veel zeer kleine houtskool partikeltjes zoals dat kenmerkend is voor de zogenaamde Alleröd- of Usselo-laag.

Deze laag, plaatselijk sterk rood gekleurd, bevatte slechts enkele silex-splinters waarvan er geen enkele sporen van verdere bewerking droeg. Het gevonden materiaal bestond voornamelijk uit ruim honderd, al of niet bewerkte, silex-stukken, waaronder enige schrabbers, klingen, betrekkelijk veel kernstukken en enige zogenaamde tabletten. Ook kwartsiet van Wommersom was aanwezig. Een hardvuurtje, zoals dat dikwijls in een mesolithische vindplaats werd aangetroffen, werd in de proefsleuf niet gevonden, maar kan wel vlakbij in de nu vergraven grond aanwezig zijn geweest. Hierdoor zou de rode verkleuring van het zand verklaard kunnen worden. Veel silex-materiaal had van het vuur te lijden gehad. Talrijke

brokken zandsteen waren eveneens door het vuur aangetast en daarbij uit elkaar gesprongen of bewust stukgeslagen.

Naast het silex-materiaal werden talrijke maar zeer kleine urnscherfjes gevonden die niet nader konden worden gedetermineerd. Eén grote scherf droeg de kenmerkende merovingische radstempelversiering, wat er op wijst dat ook in de merovingische periode deze streek was bewoond.

Bij de tekening.

Boven: de uitgegraven bedding voor de nieuwe straat met daarin een vlek rood zand van ongeveer 10 meter doorsnede. Tegenover de plaats waar de meeste losse vondsten lagen werd de drie meter brede sleuf uitgezet.

Midden: Plattegrond (5 x 3 meter) en profiel van de onderzochte sleuf. De letters geven de plaats aan waar de getekende voorwerpen werden gevonden. De plaats der overige voorwerpen is met streepjes aangegeven.

Beneden: A : scherf met radstempelversiering.

b, d en e : enige der kernstukken.

c, f, g, i, h en j : de gevonden schrabbers.

G. BEEEX